

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6.Lekce

MATERIA MEDICA -VÝZNAMNÁ REMEDIA

**Natrum muriaticum, Phosphorus,
Pulsatilla, Sepia**

NATRUM MURIATICUM

Původ:

- Mořská sůl (převážně NaCl)

Použití:

- Velký polychrest ► celkový účinek

Fyziologie:

- NaCl základní stavební složka organismu
- Udržování osmotické rovnováhy (Na pumpa)

NATRUM MURIATICUM

Toxikologie:

- Hypernatrémie ▶ buněčná dehydratace
 - ▶ hromadění extracelulárních tekutin
 - ▶ edémy
- Hyperhydratace i dehydratace ▶ poruchy CNS (↑ neuromuskulární dráždivost, epileptický záchvat, kóma)
- Arteriální hypertenze

Patogenetický pokus:

- ▶ **Ambivalentní symptomatologie**

NATRUM MURIATICUM

Patogenetický pokus:

Nutrice a celkový metabolismus

- hubnutí i přes zachovanou chuť k jídlu
- hubnutí horní poloviny těla, dole celulitida

Kůže a sliznice

- dehydratace
- střídání suchosti a hypersekrece
- zácpa i přes žízeň
- vaginální a oční suchost sliznic
- kůže je buď suchá nebo mastná a seboroická

NATRUM MURIATICUM

Nervový systém

- Slabost smíšená s podrážděností

Pocity:

- Pocit suchosti sliznic
- Pocit pálení a píchání na úrovni sliznic
- Pocit mravenčení (spazmofilie)
- Pocit příliš krátkých šlach
- Pocit tíhy v pánvi
- Pocit bušení

NATRUM MURIATICUM

Modality

Zhoršení: utěšováním

intelektuálním úsilím

hlukem

kolem 10.hod, mezi 19-23.hod

u moře

zhoršení teplem

před menstruací a během ní

Zlepšení: studenými obklady a koupelí

na čerstvém vzduchu

pocením

NATRUM MURIATICUM

Chutě a averze:

- Intenzivní žízeň
- Nenasytný hlad bez přibírání na váze
- Chuť na sůl a hořké nápoje, averze k chlebu

Etiologické vztahy:

- Rekonvalescence po onemocněních
- Následky ztrát organických tekutin
- Následky afektivního stresu

NATRUM MURIATICUM

- Stav citového zklamání nebo smutku po zemřelé osobě
- Následky nadměrného užívání chininu (po malárii)

Citlivý typ:

- Jedinec s hubenou horní polovinou těla, zejména krku, paží, prsou
- Celulitida pánve a stehen
- Lokalizované edémy (víčka, prsty...)
- Jazyk připomíná zeměpisnou mapu

NATRUM MURIATICUM

Citlivý typ:

- Viskózní sliny tvoří lepkavou pěnu
- Afty v dutině ústní
- Suchá, popraskaná kůže kolem nehtů
- Vyrážky na hranici vlasaté části hlavy
- Alopecie v oblasti čela a spánku
- Nepřekonatelná introverze
- Dvojakost nálady (hned smutný, hned excitovaný a ukvapený)
- Vyhledává samotu a potají pláče

NATRUM MURIATICUM

Citlivý typ:

- Nešikovné pohyby, často mu padají předměty z rukou
- Všechno si prověřuje
- Obsedantní projevy
- Strach ze zlodějů
- Dítě špatně spolupracuje při vyučování
nehovoří s rodiči o škole
trucovité
rozčiluje se, když ho někdo utěšuje

NATRUM MURIATICUM

Obecné indikace:

- Často pro mladé pacienty
- Období rekonvalescence se značnou ztrátou organických tekutin
- Intelektuální přetížení s bolestmi hlavy a depresivními sklony
- Poruchy růstu a rachitismus
- Při zvýšené činnosti štítné žlázy

Dávkování: **9-15 CH 5 gr. denně**

NATRUM MURIATICUM

Genitální indikace:

- Ženské pohlavní ústrojí je preferenčním místem účinku
- Poruchy dospívání: amenorea (po citovém stresu)
- Primární dysmenorea-krátký cyklus s vydatnou menstruací, anémie z nedostatku železa
- **Premenstruační syndrom:**
 - zhoršení před menstruací
 - kongestivní sy-přibírání na váze+celulitida
 - psychický sy, poruchy chování (podrážděnost, deprese)
 - palpitace
 - migrény
 - labiální herpes a akné

NATRUM MURIATICUM

GIT indikace:

- Afty v dutině ústní-prevence
- Suchost úst s žízní
- Zácpa....stolice jako kozí bobky...špatná hydratace

Kožní indikace:

- Labiální herpes
 - Atopický ekzém-postižení kožních záhybů
 - Prevence solární kopřivky
 - Seborea ve vlasaté části hlavy s lupy a padáním vlasů
-

NATRUM MURIATICUM

ORL indikace:

- Senná rýma
- Neperiodická spastická rýma spojená s alergií na roztoče
- Suché astma
- Chronická serózní otitida
- Opakované rinofaryngitidy (ztráta chuti a čichu, hlenovitá sekrece)

Kloubní indikace:

- Křehkost kotníků
- Pocit zkrácených šlach flexorů

NATRUM MURIATICUM

Neurologické indikace:

- Centrální lék migrénového terénu:
 - tepavá bolest
 - zhoršuje se při menstruaci
 - zhoršuje se intelektuální činností
 - oftalmické migrény
- Reakční deprese z citového zklamání a zármutku
- Obtíže v dospívání (uzavírání se do sebe, nepochopení)
- Poruchy paměti, nepozornost ve škole
- Mentální anorexie

PHOSPHORUS

Původ:

- Polokovový prvek - červený fosfor
bílý fosfor (toxický, homeopatická I.)

Toxikologie:

- Účinek se projevuje na úrovni jater (léze) – tukové degenerace
- Poruchy metabolismu: hypoglykemie, hyperchloremie, hypokalcemie, trvalé porušení nadledvinek
- Hemoragie vně i uvnitř tkání

PHOSPHORUS

Toxikologie:

- Degenerativní změny šedé hmoty mozkové
- V kostech dochází k dekalifikaci

Akutní intoxikace

- 1) **Fáze-** digestivní příznaky (dech páchne po česneku)
- 2) **Fáze-** remise nebo interval klidu
- 3) **Fáze-** 50% smrt, hepatický, renální syndrom (anurie), kardiální sy, hemoragický sy, neurologický sy (bolesti hlavy, excitace, delirium, fotofobie, paralýza)

PHOSPHORUS

Chronická intoxikace

- Postižení celkového stavu s astenií, bledostí a pocením
- Hepatické potíže se žloutenkou
- Renální potíže s nefritidou a proteinurií
- Postižení kostí, nekróza dolní čelisti

Modality:

Zhoršení: při bouřce a za soumraku
vleže na levém boku
chlad, úzkost

PHOSPHORUS

Zlepšení: teplem a spánkem

Pocity:

- Lokalizovaného pálení (dlaně, plosky noh)
- Závratě (stařecké)
- Prázdná a slabosti žaludku (noční nesnesitelný hlad)
- Bolesti sliznice laryngu jako při otevřené ráně s chrapotem zhoršujícím se večer a studenou vodou
- Chuť na sůl a slané pokrmy
- Chuť na studené nápoje

PHOSPHORUS

Citlivý typ:

- Hubený jedinec s dlouhými končetinami
- Sklon k anémii, pohublý obličej, bledost
- Potíže se soustředěním
- Střídají se fáze astenie a hyperaktivity
- Pacient se snadno vyčerpá
- Silně emotivní, reaguje přehnaně, neočekávané reakce
- Přecitlivělý na sociální prostředí
- Spánek má na jedince Phosphorus blahodárny vliv

PHOSPHORUS

Akutní indikace:

- Poruchy hemostázy (krvácení červenou krví)
- Akutní laryngitidy a pneumonie
- Akutní hepatitidy (virové i jiné etiologie) **15CH R-V 10dnů**
- Gastroenteritidy s hojným zvracením
- Akutní pankreatitidy **15CH 5 gr 3x denně**

Chronické indikace:

- Chronické laryngitidy
- Steatóza jater, alkoholismus **15CH 5 gr. denně**

PHOSPHORUS

Chronické indikace:

- Cukrovka a její komplikace (prevence)
- Zvýšená hladina cholesterolu v krvi
- Menometroragie a fibromy
- Neurologické degenerativní afekce
- Léčba závratí
- Ostitidy a periostitidy s nekrózou **15 CH 5 gr denně**

Adolecenti:

- Vytáhlí adolescenti, kteří se snadno unaví, mají sklony k anémii, demineralizaci

PULSATILLA

Původ:

- *Pulsatilla vulgaris* (koniklec obecný) Ranunculaceae
- Roste na vápenatém a křídovém podkladu v mírném pásu severní polokoule
- V ČR planě neroste, ale pěstována na zahradách
- Čerstvá rostlina obsahuje glykosidický lakton ranunkulin ► toxický protoanemonin ► rozkládá se sušením
- Protoanemonin ► místně silně dráždivě, vyvolává záněty, při požití vyvolává zvracení a průjmy, po vstřebání působí tlumivě na CNS

PULSATILLA

Obecný účinek:

- **Žilní systém:** zpomalení s kongescí, venózní stáza a cyanotický vzhled končetin
- **Sliznice:** DS, GIT, GEN, oči: žlutý, nazelenalý sekret, hojný a homogenní, nedráždivý
- **Pohlavní ústrojí:** hormonální dysbalance, menstruační obtíže
- **Celkové chování:** proměnlivost nálady!
- **Patologické projevy:** proměnlivé a labilní

PULSATILLA

Pocity:

- Extrémní proměnlivost vnímání bolestí (povaha, lokalizace, intenzita)
- Pulsatilla má vždy **průdký nástup bolestí s postupným vymizením.**
- Pocit chladu a zimnice doprovázený strachem z tepla a potřebou čerstvého vzduchu
- Pocit horkého těla X ledově studené končetiny
- Pocit suchosti a nepříjemné, nahořklé pachuti v ústech
- Trpí nadýmáním s nepříjemnou distenzí žaludku a břicha
- Trpí bolestmi končetin s pocitem dilatace žil
- Napětí prsou před menstruací

PULSATILLA

Modality:

Zhoršení: teplem v uzavřené místnosti
po promočení nohou
odpočinkem
na začátku pohybu
večer za soumraku zhoršení duševního stavu
tučnými jídly
ráno (žaludeční obtíže)
před menstruací a při ní (napětí v prsou)

Zlepšení: na čerstvém vzduchu, studenými obklady

PULSATILLA

Zlepšení: pomalým pohybem
vleže na bolestivé straně
utěšováním a projevy sympatií

- Bolesti a zánět jsou velmi stěhovavé
- Mnoho symptomů je jednostranných

Doprovodné příznaky:

- Absence žízně (při horečce)
- Chuť na zmrzlinu, kyselé, kořeněná jídla
- Averse k tučným jídlům

PULSATILLA

Doprovodné příznaky:

- Averze k teplým pokrmům
- Noční pocení má někdy nepříjemný pach

Etiologické vztahy:

- Vše, co zvyšuje venostázu
- Užívání antikoncepce (špatná tolerance)
- Citové problémy
- Odloučení od matky
- Milostný konflikt

PULSATILLA

Citlivý typ:

- Jedinec se snadno červená
- Na kůži poruchy venózní cirkulace
- Kůže je tenká, jemná, svěží
- Jedinci vypadají mladší než jsou
- Emotivní, vnímavý, plachý jedinec
- Snadno se rozpláčou, ale vše je snadno rozesměje
- Rychle ztrácí odvahu, rezignuje, hledá lásku
- Nestálost nálady
- Jedinec je milý, láskyplný, ale cítí se zrazený, stává se žárlivým

PULSATILLA

GIT indikace:

- Dyspepsie způsobená pomalým trávením
- Nesnášenlivost tučných jídel
- Nechuť k masu
- Stolice jsou proměnlivé konzistence, barvy, četnosti

Dávkování: **5-9 CH 5 gr. denně**

Gynekologické indikace:

- Endokrinní a oběhové poruchy

PULSATILLA

Gynekologické indikace:

- Dlouhý cyklus (více než 40 dnů)
- Menstruace je hojná, přerušovaná, s černou krví
- PMS- napětí v prsou, špatná nálada
- Dysmenorea s bolestmi v oblasti břicha, zad...doprovázená agitovaností a průjmem
- Opožděná puberta obou pohlaví
- Gonorea a leukorea s hustým, nedráždivým výtokem

Dávkování: **15** nebo **30 CH**

PULSATILLA

Respirační indikace:

- **Akutní rýma:** suchý nos, večer a v noci ucpaný, přes den nedráždivá sekrece
- **Chronická rýma:** sekret je hustý, nazelenalý, ztráta chuti a čichu
- **Bronchitidy:** produktivní kašel přes den, suchý v noci, zlepšení na čerstvém vzduchu
- **Hnisavé otitidy** (lepšení útěchou)

Dávkování: **9-15 CH**

PULSATILLA

Cévní a kožní indikace:

- Venózní kongesce s erythrocyanózou končetin
- Omrzliny s otokem

Infekční afekce:

- Spalničky
- Příušnice
- Konjunktivitidy
- Ječná zrna (granulace)

Dávkování: **9 CH 5 gr denně**

PULSATILLA

Neuropsychické indikace:

- Depresivní syndrom (potřeba lásky)
- Strach z druhých (opačné pohlaví)
- Poruchy spánku (soumrak, strach ze samoty)

Dávkování: **15-30 CH**

SEPIA

Původ:

- Sépiový inkoust
- Hnědočerná tekutina vylučována mořským hlavonožcem
- Není toxická

Obecný účinek:

- Oběhový systém
- Pojivové tkáně
- Sliznice a kůže
- CNS a endokrinní systém

SEPIA

Obecný účinek:

- Venózní stáza s kongescí portálního systému a odezvou na trávení: nauzea, nechutenství, hemoroidy
- Tvorba křečových žil
- Podráždění a katar v oblasti ORL se žlutozelenou sekrecí
- Preferenční je kůže (poruchy kožní pigmentace)
- Období deprese se střídá s podrážděním a vztekem

SEPIA

Modality:

- Zhoršení vším, co brání venózní cirkulaci a zlepšení vším, co ji usnadňuje

Zhoršení: pozice vestoje, vkleče

dopoledne

zhoršení teplem v uzavřené místnosti

počasím s bouřkami

zhoršení u moře

odporováním a protiřečením

Zlepšení: v poloze se zvednutýma nohama prudkým pohybem

SEPIA

Zlepšení: nějakou činností

Lateralita: levostranná

Pocity:

- Pocit slabosti, na omdlení zhoršující se stáním
- Pocit prázdna v epigastriu nezlepšený jídlem
- Pocit tíhy v pánvi
- Pocit těživé koule v rektu
- Sekrece jsou dráždivé, žlutozelené
- Sepia se hodně potí (kromě hlavy)
- Chuť na kořeněné pokrmy, kyselé, okurky
- Averse k mléku, pachu potravin (nevolnost)

SEPIA

Citlivý typ:

- Jedinec je velmi výrazný
- Přepadlé rysy a hnědavé skvrny okolo očí, úst a kořene nosu
- Žena mívá horní ret lemovaný jemným chmýřím
- Dolní ret je uprostřed prasklý + opary
- Smutný, deprimovaný, lhostejný ke své rodině
- Sklony k samotářství
- Miluje pohled do přírody

SEPIA

Etiologické vztahy:

- Poporodní stav
- Menopauza
- Opakovaná zklamání, nepříjemnosti

GIT indikace:

- Dyspepsie s pocitem prázdná v žaludku
- Intolerance mléka a tuků (potřeba enzymů)
- Zácpa nebo nedostatečné vyprázdnění
- Žlučová dyskineze
- **Hlavní lék těhotenské nauzey**

SEPIA

GIT indikace:

Dávkování: **3x denně 9 CH**

5-9 CH 5 gr denně

Urogenitální indikace:

- Opakované infekce močových cest
- Cystitidy, pyelonefritidy
- Genitální infekce s dráždivou, žlutozelenou leukoreou
- Fibromy a prolaps dělohy

SEPIA

Urogenitální indikace:

- Frigidita a bolest při koitu (vaginální suchost)
- Dysmenorea s PMS (opary, deprese, migrény, návaly horka)
- Poruchy v perimenopauze (návaly horka a pocení, nevolnost, omdlení)
- Sklony ke spontánnímu potratu (5.-7.m)

Kožní indikace:

- Labiální a genitální herpes

SEPIA

Kožní indikace:

- Ekzémy v záhybech
- Psoriáza
- Chloazma

Dávkování: **9-15 CH**

Neuropsychické indikace:

- Depresivní stavy po porodu, vyčerpání

Dávkování: **15-30 CH**

Použitá literatura:

HOMEOPATIE, Vztahy mezi léky

François Chefdeville, Maryline Busser, Jean-Marc Cousin, Philippe Desobeau, Joseph Lambert, Jean Merckel, Josette Nouguez
2007, 379 stran, ISBN 2-915668-24-8

Poznáváme homeopatii

K. Formánová, M.Kabelková, I.Ludvíková
Grada publishing a.s.

Homeopatie pro nastávající maminky

MUDr. Ilona Ludvíková
Homeopatická lékařská asociace